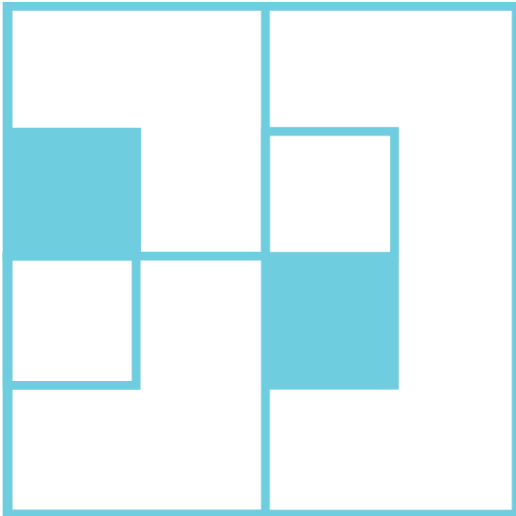

Funded by
the European Union

PREDLOG ZA POLITIKU #2

Pravni Okvir za Upravljanje Vodnih Resursa

Promoting Universal
Access to Clean Water

Let's do it Peja!

ODRICANJE ODGOVORNOSTI

Ova publikacija je deo projekta „Promovisanje Univerzalnog Pristupa na Čistu Vodu“, koji finansira Evropska Unija Kancelarija na Kosovu, a sprovodi Let's Do It Peja.

Stavovi, mišljenja i preporuke izneti u ovoj publikaciji su stavovi autora i ne predstavljaju nužno stavove Evropske Unije Kancelarija na Kosovu.

PREDLOG ZA POLITIKU #2

PRAVNI OKVIR
ZA UPRAVLJANJE
VODNIH RESURSA

Promoting Universal
Access to **Clean Water**

April, 2023

SADRŽAJ

<u>1.</u>	POZADINA	5
<u>2.</u>	ZAKON O VODAMA KOSOVA	6
	<u>2.1</u> Svrha Zakona	6
	<u>2.2</u> Delokrug Zakona	6
<u>3.</u>	SPROVOĐENJE ZAKONA.....	8
	<u>3.1</u> Usvajanje i objavljivanje podzakonskih akata	8
	<u>3.1.1</u> Administrativna Uputstva	8
	<u>3.1.2</u> Odluke donete po zakonu.....	9
	<u>3.1.3</u> Izrada i usvajanje planskih dokumenata	10
	<u>3.1.4</u> Sprovođenje predviđenih institucionalnih promena.....	10
<u>4.</u>	NEDOSTACI ZAKONA O VODAMA KOSOVA.....	12
	<u>4.1</u> Pogrešne/nepotrebne definicije	12
	<u>4.2</u> Definicije koje nedostaju	13
	<u>4.3</u> Nedovoljna i neadekvatna regulacija vodnih resursa.....	13
	<u>4.4</u> Monitoring VODE	13
	<u>4.5</u> Ostala pitanja	14
<u>5.</u>	ZAKLJUČCI.....	15
<u>6.</u>	RECOMMENDED POLICY.....	16
	Reference	18

1. UVOD

Na posleratnom Kosovu, pravni okvir za upravljanje vodnim resursima je prvi put stvoren 2004 donošenjem Zakona o Vodama Kosova (Zakon br. 2004/24) koji je donešen 14. oktobra 2004. Zakon je uspostavio principe za upravljanje vodama Kosova i regulisao relevantna pitanja za administraciju, planiranje, zaštitu i odgovornost institucija u oblasti voda, uključujući uspostavljanje institucionalnog okvira za upravljanje vodnim resursima na Kosovu.

Skupština Kosova je 2013 godine (19. marta 2013) usvojila novi zakon o vodama – Zakon o Vodama Kosova br. 04/L-147 – kojim je ukinut Zakon iz 2004 godine.

Osnovni principi upravljanja vodnim resursima, kao što su princip korisnik plaća, zagađivač plaća, integrisano upravljanje vodnim resursima, upravljanje vodama prema rečnim slivovima, itd., isti su u oba zakona.

Međutim, imajući u vidu da je stari zakon donet pre proglašenja nezavisnosti Kosova, za razliku od prvog zakona, novim zakonom se vlasništvo nad vodnim resursima takođe definiše kao „imovina od opšteg interesa i imovina Republike Kosovo“. Pored ovoga, novi zakon uključuje i neke izmene u vezi sa institucionalnim okvirom, kao što su: uspostavljanje Uprave za Slivove (stari zakon je predviđao dva organa), uspostavljanje Međuministarskog Saveta za Vode stvaranje tela kao međuministarska odluka na čelu sa premijerom (stari zakon je imao Savet za Vode Kosova kao nezavisno savetodavno telo za Skupštinu Kosova, sastavljeno od sektorskih stručnjaka) i osnivanje Instituta za vode.

2. ZAKON O VODAMA KOSOVA

2.1 SVRHA ZAKONA

Svrha ovog zakona je da se prvo definiše vlasništvo nad vodnim resursima, kao što je utvrđeno u stavu 1 člana 1: "Vodni resursi su imovina od opšteg interesa i imovina Republike Kosovo koja se čuva i štiti zakonom".

Međutim, ima dosta slučajeva kada opština, selo ili zajednica ne dozvoljavaju, odnosno nelegalno susednoj opštini, selu ili zajednici da koriste vodni resurs na njihovoj teritoriji. Na primer, skupština opštine Istok odlučila je da svoj izvor ne deli sa opštinom Klina, ili selo Budakova sa selom Vranić u opštini Suva Reka, ili bosanskom zajednicom u selima Župa i drugi takvi slučajevi se tolerišu kršenjem zakona.

Stavom 2. istog člana dalje je pojašnjeno da je svrha zakona utvrđivanje principa i postupaka, kao i uspostavljanje adekvatnih institucija koje obezbeđuju optimalno korišćenje vodnih resursa, s jedne strane, i zaštitu vodnih resursa od zagađivanja, prekomerno korišćenje i zloupotreba sa druge strane, kako bi se obezbedio održiv razvoj vodnih resursa u funkciji zaštite javnog zdravlja, zaštite životne sredine i ekonomskog razvoja Kosova.

2.2 SCOPE OF THE LAW

Delokrug Zakona obuhvata „uređenje svih pitanja koja se odnose na: površinske vode, jezera, akumulacije, rezervoare, prirodna bogatstva, podzemne vode, močvare, zemljište uz korita reka, načine upravljanja; korišćenje i distribucija voda, zaštita i očuvanje voda, zaštita od štetnog dejstva voda, uključujući poplave, suše, erozije, vodni objekti i infrastruktura, finansiranje voda, kao i uslovi, načini i radnje pod kojima se voda može koristiti ili otpušten.

Dakle, Zakon reguliše sva pitanja koja se odnose na upravljanje i finansiranje upravljanja vodnim resursima, uključujući: (i) njihovo korišćenje, (ii) zaštitu i (iii) zaštitu od njih. Odgovornosti za ovo su delegirane Ministarstvu Životne Sredine, Prostornog Planiranja i Infrastrukture (MŽPPI) i njegovoj agenciji, c

Treba napomenuti da zakon ne reguliše vodne usluge, odnosno usluge vodovoda i kanalizacije ili prečišćavanje otpadnih voda, iako MŽPPI finansira i/ili upravlja takvim projektima. Prema institucionalnim nadležnostima i zakonskom okviru, kao i prema odlukama Međuministarskog Saveta za Vode (MSV), ovaj delokrug pripada Regionalnim Preduzećima za Vodu, dakle Ministarstvu Privrede kao dioničar ovih javnih preduzeća.

Jedini izuzetak koji zakon čini u pogledu nadležnosti mimo vodnih resursa jeste da MSV, kao „koordinaciono telo i telo odlučivanja, ispituje sistemska pitanja upravljanja vodama,

usaglašavanje različitih potreba i interesa i predlaže mere za razvoj, korišćenje i zaštitu sistema vodnih resursa Kosova“.

3. SPROVOĐENJE ZAKONA

3.10 DOBRENJE I OBJAVLJIVANJE PODZAKONSKOG ZAKONODAVSTVA

3.1.1 Administrativna uputstva

Zakon o vodama definiše ukupno 19 Administrativnih Uputstava (AU) kao i značajan broj odluka o različitim pitanjima. Rok za izdavanje ovih, shodno članu 110. stav 7. Zakona o Vodama, je 18 meseci od dana stupanja na snagu Zakona. To znači da su svi podzakonski akti morali da budu usvojeni do sredine oktobra 2014. Međutim, kao što se vidi u sledeću tabelu, to se nije dogodilo, što je jasno uticalo na sprovođenje zakona i stanje vodnih resursa.

Tabela 1: Status podzakonskih akata zahtevanih Zakonom o vodama Kosova

No.	Administrativna Uputstva i Uredbe koje zahteva Zakon o vodama	Izradeno i Odobreno	Datum usvajanja	Novi AU
1	Član 8 – Status vještačkih vodnih resursa	+	29.09.2016	
2	Član 18 – Pravilnik o radu Interresornog saveta za vode	+	04.06.2014	
3	Član 20 – Statut Instituta za vode Kosova	-	Nije odobren	
4	Član 22 – Dužnosti i odgovornosti URS	+	23.12.2016	
5	Član 42 – Brane i akumulacije	+	04.07.2017	
6	Član 47 – Zaštita od štetnog dejstva voda	+	16.12.2015	
7	Član 48 – Zaštita obala vodotoka	+	07.09.2016	
8	Član 54. – Proglašenje erozivnih područja	+	23.12.2016	
9	Član 58. – Klasifikacija površinskih vodnih tijela	+	08.12.2017	
10	Član 59 – Klasifikacija podzemnih vodnih tijela	+	08.12.2017	
11	Član 60 - Granične vrednosti efluenta koji se ispuštaju u kontejnersku i kanalizacionu mrežu	+	30.12.2014	17.05.2022
12	Član 65. – Prihvatljivi ekološki protok	+	11.08.2016	
13	Član 66 – Zaštićena vodna područja	+	08.12.2017	30.12.2022 (dodatne promene)
14	Član 66. – Zaštićena područja za strateške svrhe	+	20.11.2015	
15	Član 68. – Prostor za pranje	+	17.12.2015	

16	Član 71 – Procedure za izdavanje vodnih dozvola (uključujući i član 72 – Vodne dozvole)	+	29.08.2018	
17	Član 81 – Vodni informacioni sistem	+	17.06.2013	
18	Član 92. – Određivanje vodnih plaćanja	+	18.02.2016	29.07.2021
19	Član 95. – Izlaganje inspektora	+	x. 12.2013	

Iz gornje tabele se može videti da:

- Urađeni su i usvojeni svi glavni podzakonski akti, ali samo dva u zakonskom roku (Pravilnik o radu Međuministarskog Saveta za Vode i AU za vodni informacioni sistem);
- Nije sačinjen samo jedan podzakonski akt - Statut Instituta za Vode. Osnivanje Instituta za vode se ne smatra prioritetnim zbog nedostatka stručnog kadra, te se nije pristupilo njegovom osnivanju i izradi statuta.

3.1.2 Odluke donete zakonom

Pored AU i pravilnika, postoje i neke odluke koje mora da donese Ministar. U sledećoj tabeli su odluke i njihov status.

Tabela 2 : Status izdavanja odluka predviđenih Zakonom o vodama Kosova

No	Odluke propisane Zakonom o vodama	Izrađeno i Odobreno
1	Član 38(1) – Utvrđivanje stanja vodnih objekata i opreme	NE
2	Član 50(1) – Određivanje linije parcela	NE
3	Član 54(1) – Određivanje erozivnih površina	NE
4	Član 56(3) – Određivanje rečnih segmenata na kojima se mogu vaditi inertni	NE
5	Član 58(2) – Klasifikacija tijela površinskih voda	NE
6	Član 59(3) – Klasifikacija podzemnih vodnih tijela	NE
7	Član 68(2) – Određivanje površina za pranje	NE
8	Član 78(3) – Davanje koncesija za komercijalno korišćenje voda	NE
9	Član 81. - Razvoj i ažuriranje vodnog informacionog sistema	NE
10	Član 82. Izrada i ažuriranje Vodovodnog protokola (Vodovod)	NE
11	Član 83. Izrada i ažuriranje katastra voda	NE

Dakle, do danas nije doneta nijedna odluka koja je propisana Zakonom.

3.1.3 Izrada i odobravanje planske dokumentacije

Prema Zakonu, potrebno je izraditi i odobriti sledeća planska dokumenta:

- Nacionalnu Strategiju za Vode
- Planovi Upravljanja Rečnim Slivovima
- Program Monitoringa Voda, i
- Program Mera.

Od svih ovih dokumenata do sada, izrađena je i usvojena samo Nacionalna Strategija za Vode 2017-2036. Međutim, zakonski, ova strategija je morala da se preispituje svakih pet godina, a iako je pripremljen nacrt, revidirana strategija za petogodišnji period 2022-2026 još nije odobrena.

S obzirom da Program Mera mora biti sastavni dio Plana Upravljanja Rečnim Slivovima, stoga ga nije potrebno izdavati kao poseban dokument. Što se tiče planova, Plan Upravljanja Slivom Belog Drima je izrađen uz pomoć SIDA-e i dostavljen je u novembru 2022, ali još nije obrađen na javnu raspravu i odobrenje od strane Vlade. Planovi za ostala 3 sliva se pripremaju uz pomoć Švajcarske Kancelarije za Saradnju sufinansiran od strane Vlade, Integrisano Upravljanje Vodnim Resursima na Kosovu (IMVR-K), gde se očekuje dostavljanje prvih nacrtu u maju 2023.

Međutim, Plan Monitoringa Voda je izradila interna radna grupa Ministarstva još 2013, ali se očekuje da će ovaj dokument biti revidiran kroz program IMVR-K.

3.1.4 Sprovođenje predviđenih institucionalnih promena

Zakon je uspostavio tri nove institucije, i to:

- 1) Međuministarski Savet za Vode (MSV) koji vodi Premijer ima u svom sastavu i 4 resorna ministarstva,
- 2) Kosovski Institut za Vode u okviru Ministarstvu Životne Sredine, Prostornog Planiranja i Infrastrukture (MŽPPI),
- 3) Upravi za Rečne Slivove (URS) u okviru MŽPPI koja odgovara Ministru.

Od tri institucije koje su morale biti uspostavljene, na osnovu zakona, do sada su funkcionisale samo dve: MSV i URS, ali ova druga i dalje ima status odeljenja MŽPPI, što nije u skladu sa Zakonom.

Takođe, prema Nacionalnoj Strategiji za Vode Kosova: 2017-2036, osnivanje URS kao odeljenja u okviru Ministarstva bilo je samo početno i privremeno rešenje sa ciljem da se podigne na nivo agencije, prema zakonu o vodama.

Nedavno je odluka MSV-a br. KNMU/K/03/2018 od 07.12.2018 da se pocne sa ovim procesom. Nedavno je zajednica donatora takođe zatražila da se ovaj proces završi (izveštaji progressa EU za Kosovo kontinuirano zahtevaju funkcionalizaciju URS i takva obaveza je uključena u sporazum između Vlade Kosova i Vlade Švajcarske za program IMVR-K . Međutim, treća institucija za koju se očekivalo da će biti osnovana po Zakonu o Vodama, Institut za Vode Kosova, nije pokrenuta, a njeno osnivanje se ne smatra važnim zbog nedostatka stručnog okvira.

Slika 1. Ušće reka Llap i Sitnica u selu Lumardh

4. NEDOSTACI ZAKONA O VODAMA KOSOVA

Tokom procesa izrade podzakonskih akata u skladu sa ovim zakonom, identifikovan je značajan broj tehničkih i suštinskih nedostataka koji su izazvali

nejasnoće i posledično utiču na njegovu implementaciju. Štaviše, u svom sadašnjem obliku, ovaj zakon nije uspeo da se primene mnoge koncepte i principe Okvirne Direktive o Vodama EU, koja je osnovni zakon za upravljanje vodnim resursima.

4.1 POGREŠNE/NEPOTREBNE DEFINICIJE

Ovde treba naglasiti da su definicije prvobitno preuzete iz Okvirne Direktive o Vodama EU i da su prevedene na albanski sa nedostacima, što ih čini nejasnim ili netačnim. Na primer:

- Zakon definiše neke nepostojeće pojmove kao što su: 'vodni basen', 'retenzija', 'vađenje', 'veštački vodni resursi'.
- Nepotrebno je ponavljanje nekih definicija kao što su: 'vodni režim' i 'vodni režimi', 'korišćenje vode' i 'korišćenje voda'.
- Neke definicije su formulisane (prevedene) u neadekvatnom obliku, usled čega ove definicije nisu kompatibilne sa definicijama u Okvirnoj Direktivi o Vodama EU:
 - *'površinske vode' – treba da bude: 'sve unutrašnje vode osim podzemnih'.*
 - *'površinsko vodno tijelo' – treba da bude: 'poseban i značajan element površinskih voda kao što je jezero,...'*
 - *'unutrašnje vode' – treba da budu: 'sve stajaće ili tekuće vode na površini zemlje kao i podzemne vode'*
 - *'pod-ribnjak – treba da bude: 'površina zemljišta sa koje sve površinske vode teku nizom potoka, reka i, eventualno, jezera do određene tačke u vodotoku (obično jezero ili druga reka)'*
 - *'univerzalni princip vodnih usluga' - treba da bude: 'princip univerzalne usluge'.*
- Nedostaju neke važne definicije za potrebe zakona, kao što su: 'poplave', 'osetljiva područja', 'prekogrančne vode'.
- Pored toga, zakon koristi pojam 'vodnih dobara' i 'vodnih resursa' bez ikakve razlike. Štaviše, šta su 'vodna dobra' uopšte nije definisano.

4.2 DEFINICIJE NEDOSTAJE

Zakon ne uključuje upotrebu velikog broja osnovnih pojmova definisanih Okvirnom Direktivom o Vodama EU: „vodne usluge“, „voda za ljudsku potrošnju“, „granične vrednosti emisije“, „tela podzemnih voda“, „vodonosni sloj“, „acuifer“. status podzemnih voda', 'status površinskih voda', 'dobar status podzemnih voda', 'dobar status površinskih voda', 'ekološki status', 'dobar ekološki status', 'kvantitativni status', 'jako modificirano tijelo', 'dostupne rezerve podzemnih voda', 'kontrola emisija'.

4.3 DEFICIRNA I NEODGOVARAJUĆA REGULACIJA VODNIH RESURSA

Vodni resurs je koncept koji obično uključuje vodno zemljište i priobalno područje. U zakonodavstvu o vodama nekih zemalja (npr. Slovenije i Crne Gore) vodni resursi obuhvataju vode i vodna zemljišta. U kosovskom zakonu o vodama, ovo pitanje nije jasno regulisano. Tako se u definicijama kaže da vodni resursi obuhvataju vodna tijela i vodno zemljište, što bi se moglo shvatiti da ovdje vodni resursi imaju značenje vodnog bogatstva. S druge strane, u članu 8. koristi se termin veštačko vodno bogatstvo. Ovo veštačko vodno bogatstvo tada nije u potpunosti i jasno regulisano. Štaviše, u članu 10. Zakona je navedeno da „vlasnik ili posednik vode i vodnog dobra nema pravo na naknadu...“ što podrazumeva da ovaj vlasnik može biti bilo koje javno ili privatno lice, što je suprotno čl. 1 Zakona koji izričito kaže da su vodni resursi vlasništvo Republike Kosovo.

4.4 MONITORING VODE

Zakonom (član 35.) utvrđeno je da se program monitoringa voda izrađuje na period od 40 godina. Ovo je preterano dug period koji se ne nalazi ni u jednom zakonodavstvu zemalja u regionu. Naprotiv, standardna je praksa da se programi monitoringa vode razvijaju na godišnjem nivou (ili eventualno svake tri godine). Štaviše, u pogledu monitoringa voda, vidovi monitoringa koji su definisani Okvirnom Direktivom o Vodama EU nisu primenjeni u Zakon: nadzorni monitoring, operativni monitoring i istražni monitoring koji su neophodni za utvrđivanje statusa voda i njihovu klasifikaciju.

4.5 DRUGA PITANJA

Pored gore navedenih nedostataka, Zakon o Vodama Kosova nije pravilno preneo važne aspekte zakonodavstva EU kao što su zaštita od poplava, difuzno i kapljično zagađenje voda, ispuštanje industrijskih otpadnih voda, modaliteti davanja koncesija za korišćenje vode, itd. Imajući u vidu da Kosovo teži da se integriše u EU i da je u tom kontekstu usvojilo politiku usklađivanja svog zakonodavstva sa *acquis communautaire*, bilo bi neophodno da u potpunosti primeni odredbe direktiva EU u oblasti voda (Okvirna Direktiva, Direktiva o Podzemnim Vodama, Direktiva o Vodama za Pranje, Direktiva o Poplavama, Direktiva o Nitratima, Direktiva o Tretmanu Gradskih Otpadnih Voda, Direktiva o Prioritetnim Supstancama itd.).

5. ZAKLJUČCI

- Trenutni status URS kao odeljenje Ministarstva Životne Sredine, Prostornog Planiranja i Infrastrukture (MŽPPI) nije u skladu sa Zakonom 04/L-147 o Vodama Kosova. Imajući u vidu nadležnosti i karakteristike URS definisane Zakonom, URS treba svrstati u centralni organ državne uprave jer vrši nadležnosti koje se prostiru na celoj teritoriji Kosova, podređena je Ministarstvu i ustanovljena je zakonom (Zakon br. 03/L-189 o Državnoj Upravi Republike Kosovo, članovi 23 i 28, stav 2). Kao centralni organ državne uprave, koji je podređen Ministarstvu, URS je trebalo da bude organizovana u skladu sa odredbama Zakona br. 03/L-189 o Državnoj Upravi Republike Kosovo.
- Došlo je do značajnih kašnjenja u primeni zakona, kako u izradi podzakonskih akata, njihovom usaglašavanju i/ili primeni, tako i u (ne)donošenju odluka koje su trebalo da proizilaze iz zakona i planskih dokumenata.
- Umesto da se fokusira na sprovođenje zakona i zaštitu vodnih resursa za koje je zakonski odgovoran, MŽPPI je finansirao i upravljao komunalnim projektima (vodovod i kanalizacija, uključujući postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda), suprotno zakonskim odgovornostima jasno definisanim članovima 1. , 2 i 13 Zakona o Vodama, suprotno članu 35.A Zakona br. 06/L-088 o izmenama i dopunama Zakona br. 05/L-042 za regulisanje vodnih usluga koji jasno precizira da će se „Ulaganja u sektor vodnih usluga vršiti direktno preko pružaoca vodnih usluga ili Ministarstva odgovornog za javna preduzeća“. Štaviše, ova podela institucionalnih odgovornosti jasno je izražena u Vladinoj politici o vodama koja je usvojena 3. juna 2015 godine i u suprotnosti je sa odlukama 7. i 8. sastanka Međuministarskog Saveta za Vode.
- I pored toga što je zakonom propisano da se komercijalno korišćenje vode vrši putem koncesija (član 78), MŽPPI do sada nije poštovao ovu odredbu zakona. Dodeljivanje prava korišćenja vode (za proizvodnju energije, flaširanu vodu, uzgoj ribe) vršilo se i nastavlja se putem vodnih dozvola bez konkursnog procesa.
- Nije definisano i tretirano vodno dobro, način identifikacije, kada se može steći status vodnog dobra, a kada se može izgubiti, ko je vlasnik, usklađenost sa zakonom o katastru i dr.

6. PREPORUČENA POLITIKA

- Trebalo bi izraditi nacrt novog zakona pod nazivom „Zakon o Upravljanju Vodnim Resursima“ pošto sadašnji naziv „Zakon o Vodama“ izaziva nesporazume tokom implementacije, a MŽPPI se često meša u sektor vodoprivrednih usluga (vodospredavanje i sanitarne usluge).
- Novim Zakonom o Vodama trebalo bi u potpunosti da se primenjuju odredbe relevantnih Direktiva EU iz oblasti voda.
- Novim zakonom se treba utvrditi da je dodjela vodnih resursa za usluge vodospredavanja od opšteg interesa.
- Bez obzira na novi zakon, URS bi već trebalo da bude podignuta na nivo agencije prema sadašnjem zakonu na snazi, u skladu sa izveštajima progressa EU i sporazumom između Vlade Kosova i Vlade Švajcarske za program IMVR-K , i što pre obezbediti dugoročne projekte za jačanje URS i upravljanja vodnim resursima. Treba jasno naglasiti da je URS organ Državne Uprave.
- Bez obzira na novi zakon, od sada treba doneti podzakonski akt koji definiše uslove i druge aspekte za dodelu koncesija. AU za vodnu dozvolu se ne bavi ovim vodnim pravom i prevazilazi njegov delokrug baveći se administracijom vode u imovini javnih preduzeća. Treba pojasniti da vodni objekti i oprema ne obuhvataju imovina javnih preduzeća za vodne usluge, iako je po zakonu jasno da su samo vodni resursi namenjeni.
- MŽPPI da kontroliše i registruje sve operatere i odredi rokove za prijavu za operatere koji ispunjavaju uslove, prema relevantnom vodnom pravu definisanom zakonom, odnosno za komercijalnu upotrebu, pravo na vodu treba da se dodeli uz koncesiju.
- MŽPPI mora hitno da definiše pitanje svojine vode.
- Novi zakon, u skladu sa Okvirnom Direktivom o Vodama, treba da naglasi potrebu održavanja dobrog statusa voda.
- Novi zakon, u skladu sa Direktivom o Vodi za Piće, treba da naglasi potrebu da se identifikuju izvori vode za snabdevanje vodom za piće.
- Novi zakon ne bi trebalo da definiše stvaranje Instituta za Vode, u nedostatku stručnog okvira, što je realnost koja se posmatra u svim relevantnim institucijama za upravljanje vodnim resursima. Institut za istraživanja u oblasti voda mogao bi da se stvori u okviru Građevinskog Fakulteta.
- MŽPPI treba da deluje aktivnije u sprečavanju zagađenja vodnih resursa, netretiranog ispuštanja efluenta u vodne resurse, odlaganja otpada u reke Kosova.
- Upravljanje erozijom ne postoji! MŽPPI mora hitno da regrutuje i obučeni osoblje za upravljanje erozijom.

- Vodni resursi na Kosovu su mali i zanemareni tokom godina zbog zagađenja i upravljanja njima. Vlada bi hitno trebalo da dozvoli kompletiranje kadrova URS, Hidrometeorološkog Zavoda i Inspektora za Vode, pogotovo sada kada postoje dugoročni projekti podrške ovim institucijama i kada se uočava nedostatak apsorpcionih kapaciteta.

REFERENCE

- [1] Skupština Republike Kosova (2013) Zakon br. 04/L-147 za Kosovske Vode. Službeni List Republike Kosova/br. 10. Priština - <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=8659>.
- [2] Skupština Republike Kosova (2018) Državna Strategija za Vode 2017-2036. Priština.
- [3] Mihaela Popović (2020) Podrška procesu evropskih integracija na Kosovu: Pravna Aproksimacija Poglavlja 27 Životna sredina, potpoglavlje Voda Acquis. GIZ. Priština.
- [4] Ministarstvo Životne Sredine, Prostornog Planiranja i Infrastrukture (2021) Izveštaj Radne Grupe za pregled administrativnih procedura koje se primenjuju na hidroelektrane i njihovog uticaja na životnu sredinu. Priština.
- [5] Vlada Republike Kosova – Međuministarski Savet za Vode (2019). Izveštaj o oceni sprovođenja Zakona o Vodama Kosova. Priština.
- [6] Vlada Republike Kosova (2014) Praktični vodič za pravno usklađivanje zakonodavstva Republike Kosova sa zakonodavstvom Evropske Unije. Priština.
- [7] Vlada Republike Kosova (2021) Program Vlade Republike Kosova 2021-2025. Priština.

Let's Do It Peja
Adresa: Shtëpia e Kulturës, kati III
30000, Pejë, Kosovë
Email: letsdoitpeja@gmail.com
Tel:+383 49 124 548

Promoting Universal
Access to **Clean Water**

Let's do it Peja!